

Η επίδρασις των εικόνων επί της υποστάσεως του ανθρώπου και αι πνευματικά διαστάσεις αυτής

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία της εικόνας](#) / [Ιατρική - Βιολογία](#)

[Σταύρος Μπαλογιάννης, Ομότιμος Καθηγητής Ιατρικής ΑΠΘ](#)

«Η εικόν ανατείνει την ψυχήν και προκαλεί το αίσθημα της βαθείας κατανύξεως, αίρει το πνεύμα εκ του φυσικού κόσμου, της προσωρινότητος, της συνήθους πεπερασμένης πραγματικότητος, εκ των βιωτικών μεριμνών, της αγωνίας και της θλίψεως και άγει αυτό εις την πρόγευσιν της ωραιότητος και την γαλήνην του αιωνίου. Ο πιστός προ των εικόνων διανοίγει εκουσίως και ελευθέρως την ψυχήν του και εκφράζει τα ιερώτερα, μυστικώτερα και εσωτερικώτερα συναισθήματα αυτού, τας ελπίδας και τας προσδοκίας του, την χαράν και την θλίψιν του, την ευγνωμοσύνην και τας αποφάσεις του και τας βαθυτέρας, ειλικρινεστέρας και υπαρξιακής βαρύτητος σκέψεις του.

Προ των εικόνων ο άνθρωπος ανευρίσκει τον πραγματικόν εαυτόν του, ταυτοποιείται και ενδοσκοπείται, φέρεται εις εαυτόν και εις αυτογνωσίαν, ανακαλύπτει τας εσωτερικάς διαστάσεις του, τας εν Κυρίω δυνάμεις του και ατενίζει τους ορίζοντας της απεράντου ελευθερίας του, της ελευθερίας των τέκνων του Θεού. Προ των εικόνων αι διαστάσεις του χρόνου συντήκονται εις μίαν ενιαίαν διάστασιν και ο τόπος και ο χρόνος ταυτίζονται. Το παρελθόν της ζωής του ατόμου εισέρχεται εις το παρόν, ως συνεχής βιωματική έκφρασις και αμφότερα συνυφαίνονται μετά των ελπίδων και προσδοκιών του μέλλοντος.

Ο πιστός μετέχει δι' όλου του ψυχωσωματικού Είναι αυτού κατά την επικοινωνίαν

του μετά των εικόνων. Προ των εικόνων απελευθερώνεται από την φιλαυτίαν, την υπερηφάνειαν, τον εγωκεντρισμόν, την αίσθησιν της υπεροχής, την καθήλωσιν εις το εγώ και τα πάθη του, την αυτοδικαίωσιν, τα παντοειδή επώδυνα δεσμά του εαυτού του και αναγνωρίζει την τρεπτότητα και φθαρτότητα της φύσεως του λέγει μυστικώς «ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατά τήν προτέραν ἀναστροφὴν τόν παλαιόν ἄνθρωπον τόν φθειρόμενον κατά τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης» (Εφεσ.4,22) και αναγνωρίζει το μεγαλείον της συσταυρώσεως κατά τους λόγους «τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιός ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τό σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ» (Ρωμ.6,6) και επιθυμεί πλέον να φέρη τον σταυρόν του μεθ' υπομονῆς και καθ' ἡμέραν χαίρων (Μακάριος ο Αιγύπτιος PG,34,449)

Προσεύχεται ο πιστός προ των εικόνων εκ καρδίας, προσκυνεί, ασπάζεται αυτάς, συγκινείται, δακρύζει, ριγεί από δέος, η καρδιά του πάλλεται εντόνως, η αναπνοή του επιταχύνεται, ψάλλει, ψιθυρίζει, τα γόνατα κλίνουν ευλαβώς, γονυπετεί, ο κορμός κάμπτεται εις ένδειξιν σεβασμού και ταπεινώσεως, το πνεύμα υπόσχεται, αποφασίζει, συνομιλεί μετά των εικόνων, αναφέρεται εις τας θλίψεις του, τα πάθη του, τας αμαρτίας του, τα ατοπήματα, τας αβλεψίας, την αναξιότητα και ελαχιστότητα του, την μετάνοιαν, τον πόνον του, τας ασθενείας του, τας βιωτικές δυσχερείας του, τους πνευματικούς προβληματισμούς του, τους φόβους και τας αγωνίας του, την χαράν και την ευγνωμοσύνην του, την πίστιν και την ελπίδα του, την αίσθησιν της προστασίας της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Συνομιλεί μετά των Αγίων, τους οποίους αισθάνεται πλησίον του, οικείους του, προστάτας του, πρότυπα και οδηγούς του εις την πνευματικήν ζωήν. Χαίρεται την αίσθησιν της αληθείας και αγάλλεται ευγνωμόνως «διά την αλήθειαν την μένουσαν εν ημίν και μεθ'ημών ἔσται εις τον αἰῶνα (Ιωάν. Β'1). Χαίρεται δια την δύναμιν της πίστεως αγάπης, διά της οποίας εκβάλλονται η ανασφάλειαι, αι αγωνίαι, το άγχος και ο φόβος, ο κύριος δυνάστης της ανθρωπίνης ζωής, καθ' ὅσον «φόβος ουκ ἐστίν εν τη αγάπη, ἀλλ' η τελεία αγάπη έξω βάλλει τον φόβον» (Ιωάν.Α' 4,18).»

Απόσπασμα από το άρθρον

Σταύρος Ι. Μπαλογιάννης Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΟΣ

Εις τον τόμον ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

<http://bit.ly/30zdWWR>